

В този контекст съвсем логично е доминирането на топоса *Манастиря*. Не само заради основното българско вероизповедание на християнския култ, а и заради продължителната историческа ситуация на етническо и верско насилие по българските земи. Сиреч, семантизацията на този топос, както и подчертаната му активност, са продуцирани и от верския рефлекс на потиснатото българско население по време на турското владичество.

Силно определящо влияние върху активността на манастиря има и центророрганизиращата роля на съществуващите сакрални макротопоними *Света гора*, *Кръстова гора* и както е в Сливенско – *Малка Света гора* (Калоянов 1989: 50–58; Демирев 2004: 379–390). Съхраненото за тях знание като за християнски култови средища е основният стимулатор в процеса на утвърждаване на жизнеността на *манастиря* като ядро в пространството. Освен това тези сакрални макротопоними са маркери в организацията на общоетническото пространство и са своеобразни посредници между него и регионалното пространство в модела на усвояването на пространството чрез номинация на най-важните обекти (Джевтерова 2004: 49) в контекста на митологичните представи (Калоянов, 1989: 75)

Най-разпространените фонетични варианти на топоса *манастиря* са *манастирище*, *манастирче*, *манастир*, *клепало*, *клисе*, *клисе дюзу*, *клисе алан*. Понякога с функции на негов вариант са и *черковище*, *черквище*, *аязма*. Но те имат и собствен смислов заряд. Така че, освен фонетичните варианти, са налице и семантични варианти, проецирани в наименования, свързани с основния топос – *калугера*, *калугерец*, *калугеришница*, *калугерски ливади* (край с. (кв) Козарево)²¹, т.н.

Много често топосът *манастиря* е с конкретна проекция в реалното пространство, изразяваща се в наличието на зидове или основи на сгради, най-вече на черкви. Но нерядко в преданията се говори за конкретни местности, за които няма съхранено знание за наличие на следи от постройки (понякога побит камък). Но почти винаги битува презумпцията у местното население: “Щом тъй са казва, трябва да е имало нещо там.” Или: “На туй място му казват *Манастира*. Може би там е имало манастир. И казвами: На коя нива ши идим? – На *Манастира*.”²² Тоест, топосът *манастиря* е винаги мотивиран и неговата истинност, както и съотносителността му със съответното селище, не подлежи на съмнение в динамичен конкретноисторически план – стари селища, преместване и ново селище. В този смисъл този топос изпълнява центророрганизиращи функции в пространството. В повечето случаи *манастиря* е ситуиран в местното знание горе спрямо селището, разбирано в планината, гората като конкретно географско пространство. Но във фолклорните представи ГОРЕ не е само географско измерение. ГОРЕ се схваща в ценностен аспект – високото място, съотносимо с други измерения, непристъпи за обикновения социум, и нерядко в контекста на наследени фолклорно-митологични представи за сакралност.